

روزها

به مناسبت آغاز سال نو تبری

گاهشماری تبری در سلسله‌جبال البرز

داشته‌اند. جهت تطبیق مبدا یادشده، بررسی و مطالعات جدی‌تری در دست است. در روستای جاشم، سال تبری را «سال کاری»، به معنای سال شبانی یا سال شبانان، می‌نامیدند. پنج روز مانده به پایان سال تبری قرارداد سالانه شبانان و دامداران به پایان می‌رسید و مزد و پاداش آنان پرداخت می‌شد. در این پنج روز، تا آغاز سال نو، شبانان به سیرداحت و جشن و تفریح می‌پرداختند. در قصران، لواسان، شمشیران و پاره‌ای از آبادی‌های تالقان و الموت نیز همین روال و زمان در عقد قرارداد میان چوپانان و دامداران مرسوم بوده و چوپان (تبری): کرد، کرد، (کرد) در سر سال کردی پس از عقد قرارداد با دامداران و روستاییان مال‌دار (گوسفنددار) از آنان خوراکی‌ها و هدایای ارزشمندی دریافت می‌کرد.

گاهشماری در سنگسر، گاهشماری در سنگسر همان گاه‌شماری تبری است که منطبق با گاه‌شماری یزدگردی (فرس قدیم) است و قرن‌ها در تبرستان و در کوهستان‌ها، کوهپایه‌ها و جلگه‌ها مازندران رایج بوده است. این گاهشماری بدون کیبسه و سیار است و سر سال در این گاهشماری هر چهار سال یک روز پس‌گرد دارد. فقط نام دو ماه از ۱۲ ماه سنگسری با سایر نقاط تبرستان تفاوت دارد که تغییر ساختاری برخی ناموزگان گاه‌شماری در مناطق مختلف جغرافیایی این فرهنگ، به تناسب تغییر در لهجه‌ها، امری بدیهی است. ماه‌های یادشده در سنگسر و مازندران به لحاظ زمانی نیز هم‌زمان هستند. در گاه‌نمای سنگسری، مربوط به سال ۱۳۴۷ش، بیست‌ویک آونه‌ماه سنگسری برابر با اول فروردین بود. در برخی نواحی مازندران نیز دقیقاً اول فروردین برابر بیست‌ویک آونه‌ماه بوده است. بنا بر نوشته تقی‌زاده در ۲۰ مقاله، در سال ۱۳۱۷ش، نوروز برابر شانزده آونه‌ماه فرس قدیم بود. کشاورزان و باغداران که بیشتر اهالی این منطقه را تشکیل می‌دهند، بر اساس فصول چهارگانه سال، برای کاشت، داشت و برداشت محصول برنامه‌ریزی می‌کنند. فصول چهارگانه شامل بهار (باهر)، تابستان (تابستون، توستان) پاییز (پَییز) و زمستان است. نام ماه‌های هر فصل، برحسب ماه اول، ماه دوم و ماه سوم همان فصل است. گاه‌شماری‌های مناطق یادشده در البرز، با وجود برخی اختلافات، از خاستگاه نجومی واحدی برخوردار است. بنابراین، به گمان برخی منجمان و محققان، اوایل مرداد آغاز سال تبری است.

زیادی زمان تاج‌گذاری یزدگرد سوم را سال یازدهم هجرت می‌دانند، اما منابع جدیدتر با تفحص در سکه‌های ساسانی، تاریخ جلوس یزدگرد سوم را سال ۶۳۲م/۱۱ق می‌دانند. تقویم یزدگردی یا فرس قدیم تا سال‌های اخیر در بسیاری از مناطق ایران، به‌ویژه در کوهستان‌های کومش (سمنان) و تبرستان، گیلان و دیلمان و جلگه مازندران کاربرد داشت. این گاهشماری بدون کیبسه و سیار بود و آغاز سال، هر چهارسال‌واندی، یک روز به سمت زمستان پس‌گرد داشت.

گاهشماری پارسک یا **سال مرگ یزدگرد سوم**: مبدا این گاه‌شماری سال کشته‌شدن یزدگرد سوم، برابر با سال سی‌ام هجرت است (منابع متأخر سال مرگ یزدگرد سوم را سال چهل‌م هجرت می‌دانند). از این گاهشماری با نام تاریخ مغان، فارسیه یا مجوسیه نیز یاد شده است.

گاهشماری خراجی ساسانی: مبدا این گاهشماری سال ۶۱۱ میلادی، ۱۱ سال قبل از هجرت، برابر با سال بیست‌ویکم به تخت نشستن خسرو ساسانی (آتش خسرو) است. در این سال خسروپویز برای رفع مشکلات خراج (به سبب سیاربودن گاهشماری کهن، گاهشماری تازه‌ای بنیان نهاد که به گاهشماری خراجی معروف است. آغاز سال در این گاهشماری ثابت بود. این اسفندیار از مبدا خراجی ساسانی با عنوان «تاریخی که عجم به نو نهاد» یاد می‌کند.

گاهشماری اسپهبدی: برخی پژوهشگران بر این باورند که مبدا گاهشماری اسپهبدی سالی است که اسپهبد گیل گاوپاره (گیل بن گیلان‌شاه) در تبرستان به فرمانروایی رسید و به نام خود سکه ضرب کرد. بنا بر نوشته این‌اسفندیار، این اتفاق «در سال ۳۵ از تاریخی است که عجم به نو نهاد». تاریخی که عجم به نو نهاد را برخی همان مبدا خراجی ساسانی (آتش خسرو) و برخی مبدا مجوس می‌دانند. نیسان‌گیل گاوپاره طایفه‌ای از خاندان ساسانی و از نژاد جاماسب بودند که از ارمنستان به گیلان و دیلمان آمدند و آنجا را تصرف کردند. رفته‌رفته اسپهبدان سکه‌هایی به سبک سکه‌های ساسانی ضرب کردند.

گاهشماری باستانی (خراجی) تبری: بر اساس نظریه و محاسبات هومند، مبدا تقویم تبری برابر با دوم مرداد ۱۳۳ سال پیش از هجرت، مصادف با فرمانروایی قباد ساسانی است. در این سال مردم تبرستان با برقراری یک روز کیبسه به نام «شیشک» سال‌را از گردش باز

به‌عنوان یک جنگ‌زده متولد آبادان و ساکن تهران هروقت صحبت از دوران جنگ می‌شود، مهم‌ترین خاطره‌ای که همه تهرانی‌ها از جنگ دارند، مربوط به آخرین دور موشک‌باران تهران در اواخر سال ۶۶ تا اردیبهشت ۶۷ است. این واقعتی است که صدای جنگ هشت‌ساله و ویرانگر با عراق فقط زمانی به تهران پایتخت رسید که موشک‌باران شهرها به‌طور جدی شروع شد و دو ماه بعد از پایان موشک‌باران شهرها با پذیرش قطع‌نامه ۵۹۸ جنگ هشت‌ساله به پایان رسید. در تهران فقط خانواده‌های آسیب‌دیده از جنگ، رنج و دهشت جنگ را درک کردند و البته امیدوارم تهران هیچ‌وقت با جنگی دیگر مجبور به درک آن نشود.

ولی خاطره اخبار خوزستان جنگ‌زده این‌بار با مصیبتی دیگر در سال ۱۴۰۰ تکرار شد آن‌هم بعد از شدت‌گرفتن بحران چندساله بی‌آبی و بی‌عدالتی در خوزستان که نتیجه سوء‌مدیریت بود. آن‌هم در حق خوزستانی که ۱۱۳ سال با ذخایر عظیم نفتش به‌جرت مادرخرچ اصلی کل ایران بوده است. اما این‌بار اوضاع فرق می‌کرد و صدای عدالت‌خواهی خوزستان به‌سرعت در کل ایران شنیده شد. این‌بار خوشبختانه صدای خوزستان زودتر از تصور به ایرانیان رسید و اتحاد به‌یادماندنی در شنیدن و رساندن صدای مظلومیت خوزستان به گوش بعضی مسئولان و مدیران به وجود آمد، از مدیران پاکشاد محیط زیست و خشک‌دست اقتصاد تا مدیران چشم‌تنگ و ناشنای فرهنگی و…

این‌بار همه ایران و ایرانیان در کنار هنرمندان، فرهنگیان، ورزشکاران و چهره‌های شناخته‌شده در حمایت از خوزستان سنگ‌تمام گذاشتند، این‌بار حتی آن دو، سه سلبریتی‌تی دورو و ماله‌کش هم همراه با مردم شدند و این رویکرد تحسین‌برانگیز و متحد غیر از اینکه نشان از انسانیت و حساسیت ایرانیان داشت به کمک چیزی انجام شد که در ۱۲ سال گذشته نقش مهمی در زندگی ما ایرانیان دارد؛

یعنی فضای مجازی.

اول از همه باید درود بفرستیم به سازنده فضای مجازی که توانست در بحران خوزستان وسیله‌ای پراهمیت و کارا برای مردم شود که صدای دردمند مردم خوزستان را بشنوند و دوم اینکه تأسف بخوریم‌که گروهی از مجلسیان چنین از فضای مجازی و اینترنت برآشفته شدند که به نام طرح صیانت از حقوق کاربران فضای مجازی قصد اعمال محدودیت در این فضای آزاد و پرجنب‌وجوش و اقتصادی را دارند.

مارکس زمانی گفت که تاریخ دو بار تکرار می‌شود؛ یک بار در قامت ترازدی و یک بار کمدی ولی به نظر می‌رسد در مملکت ما هربار تکرار تاریخ ترازدی و ترازدی‌تر است. ۱۱۳ سال پیش در خرداد سال ۱۲۸۷ چاه نفت شماره یک در مسجدسلیمان خوزستان کشف شد که اولین چاه نفت خاورمیانه شد و چهره ایران را برای همیشه تغییر داد. جالب است که چند هفته بعد هم ساختمان مجلس شورای ملی در تهران به دستور محمدعلی شاه و با کمک بریگاد قزاق به فرماندهی کلنل لیاخوف روسی به توپ بسته شد و سران مشروطه‌خواه دستگیر شدند. رظ دو واقعه خوزستان و مجلس در کمتر از یک‌ماه و در ۱۱۳ سال پیش به طرز عجیبی تکرار وقایع امسال است که این بار مردم خوزستان نرسشته بر منابع غنی نفت و دارابودن رودخانه‌های بزرگ و کهن با مشکل آب روبه‌رو می‌شوند که ترکیب آن با مشکلات و اجحاف‌های چند دهه گذشته و سوء‌مدیریت‌ها به بحران خوزستان منجر می‌شود که به کمک فضای مجازی اخبار آن به‌سرعت به همه جای ایران می‌رسد ولی کمتر از دو هفته بعد از شروع این بحران، گروهی از نمایندگان مجلس به سراغ طرح محدودکردن اطلاع‌رسانی اینترنتی می‌روند و تلاش می‌کنند که با غیظ و غرض این فضای مجازی را محدود کنند!

نمایندگان محترم مجلس به‌جای ارائه طرح صیانت از مردم خوزستان و رسیدگی به مشکلات مردم این استان و دیگر استان‌های محروم به سراغ وسیله اطلاع‌رسانی مشکلات مردم می‌روند که به گمان خود آن را محدود کنند.

به نظر می‌رسد اکثریت مردم ما علاقه‌مند به

سلام به فردا

لزوم طرح صیانت از مردم خوزستان نه کاربران مجازی!

زندگی مردم کره جنوبی هستند ولی بعضی مسئولان ما علاقه‌مند به مسئولان کره شمالی هستند! حداقل حُسن فضای مجازی این است که ارتباط تلفنی این دو کره حفظ شود که خدای نکرده انفجاری رخ ندهد.

کسانی که نگران فضای مجازی هستند و تنها عیب‌های آن را می‌بینند، بداندند که این فضا هم علم و دانش و آگاهی‌رسانی درست دارد هم عریده‌کنشی و خشونت کلامی، هم طایفه آدم‌حسابی‌ها در آن هستند و هم طایفه فحاشین و لمین‌ها. هم طرفداران حقوق زنان در آن هستند هم مخالفان آن. برای بسیاری منبع اطلاعات و گفت‌وگو است و برای میلیون‌ها نفر منبع کار اقتصادی. هم مثبت است و هم منفی و اصلا همین خصوصیت فضای مجازی است که همه در آن هستند و هیچ چیزی نیست که در آن نباشد؛ چون محل گفت‌وگو و اطلاع‌رسانی مردم است. این همان مدرسه مجازی و آنلاین دموکراسی است که در نبود آموزش‌وپرورش درست و نبود فضای آزاد در صداوسیما، می‌تواند به ما ایرانیان یاد دهد که چقدر در فن گفت‌وگو ناتوان هستیم. می‌تواند به ما یاد دهد که چقدر کم‌تقویم و چقدر احساساتی هستیم. فضای مجازی با تمام کاستی‌ها و ایراداتش تنها جایی است که به ما یادآوری می‌کند چه هستیم و چه باید باشیم.

بحران خوزستان با واکنش دقیق و حرفه‌ای مردم در فضای مجازی روبه‌رو شد. از اطلاع‌رسانی در مورد بیانیه‌ها و واکنش‌ها و اخبار این بحران تا تصحیح اعمال ساده‌دلانه‌ای چون خرید آب معدنی و جلوگیری از سوءاستفاده جریان‌های تجزیه‌طلب در این بحران. ولی بحران خوزستان هنوز به پایان نرسیده است، حتی الان که همه در فضای مجازی به طرح صیانت مجلس پرداختند و این به‌خوبی نشان می‌دهد که می‌توان این فضای پرشور مجازی را هم با ترساندن و سرگرم‌کردن موقتاً کنترل کرد ولی مهم این است که بحران آب و عدالت در خوزستان و دیگر استان‌های محروم کشور هنوز حل نشده و به مدیریتی با برنامه‌ریزی درست نیاز دارد؛ مدیریتی برای طرح صیانت از خوزستان نه محدودیت فضای اطلاع‌رسانی مجازی. نگذاریم تاریخ تلخ دوباره تکرار شود.

زنان

بیانیه حمایت زنان ایرانی از زنان افغان

اجرای قرآنت‌های غیرودینی و ضدانسانی به نام اسلام به‌خصوص بر زنان و دختران هستیم و از علمای اندیشمند مسلمان با هر تفاوتی در مذهب، انتظار داریم تا نست به این غده سرطانی در جهان اسلام، اعلام موضع نمایند. ما زنان ایرانی از جامعه جهانی به‌ویژه سازمان ملل متحد انتظار داریم تا با بهره‌گیری از ابزارهای لازم و مؤثر از نظام جمهوری در افغانستان حمایت عملی نموده و با تنها نگذاشتن مردم افغانستان، از تسلط دوباره طالبان که کارنامه ننگین حاکمیتش بر مردم این کشور هنوز از خاطره‌ها رفته است، جلوگیری نمایند. ما زنان ایرانی از سیاست‌گذاران و دولت‌مردان جمهوری اسلامی انتظار داریم تا با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های مؤثر در دیپلماسی و تعاملات سیاسی دوجانبه و چندجانبه، در مسیر حفظ و تقویت دولت ملی در این کشور که بر پایه مشارکت عامه مردم در دو دهه اخیر به پا شده و جلوگیری از حاکمیت و تسلط طالبان به‌طورجدی اقدام نماید. ما زنان ایرانی از روند یک‌سویه‌ای که در برخی رسانه‌های داخلی در بزرگنمایی طالبان و تطهیر این جرمومه خشونت‌های متعصبانه و اقدامات غیرانسانی اتخاذ شده که یک نمونه آن کشتار دیپلمات‌های ایرانی در مزارشریف در کنار کشتارهای متعصبانه مردم محلی و اجرای حدود خودخوانده بر سر زنان و دختران مسلمان افغانستان به نام دین بوده است، تبری جسته که بی‌شک ادامه این روند، نتیجه‌ای جز انفکاک و انشقاق در روابط دو کشور و ناامیدی مردم و به‌ویژه زنان افغانستان از ایران اسلامی نخواهد داشت. و در آخر ضمن اعلام همدردی و همراهی مجدد با خواهران افغان خود در رنج‌هایی که در طول دوران برده‌اند، امیدواریم که همچون تاریخ بلندشان بر سر آرمان‌های بلند و ارزشمندان‌شانمانند و تاریخ‌ساز سرزمین‌شان باشند.»

جمعی از زنان ایرانی فعال در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی در حمایت از زنان افغانستان در مقابله با تسلط دوباره طالبان، بیانیه‌ای را منتشر کرده‌اند. در این بیانیه آمده است: «قریب پنج دهه از تاریخ سراسر جنگ، تخریب، نابودی، شهادت، شکنجه، خشونت، آوارگی و مهاجرت‌های بی‌پایان در افغانستان می‌گذرد. پنج دهه‌ای که ملو از فرزانوشیپ‌های شکننده‌ای بوده که جنگ‌سالاران و قدرت‌مداران بر سرنوشته تکیده مردم این سرزمین سررشتند. مناقشات که هربار به بهانه‌ای از اشغال نظامی خارجی گرفته تا درگیری‌های خون‌بار گروه‌های قومی به نام جهاد و بالاخره حاکمیت سیاه و تاریک طالبان که نفس‌های مردم را به شمارش آورد تا توافق و صلح شکننده‌ای که ۲۰ سال حیات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ملتی را به گروگان گرفته بود. مناقشاتی که هرکدام به تنهایی برای کسبت بنیان‌های یک سرزمین و نابودی سرمایه‌های اجتماعی آن کفایت می‌کرد و بیراه نیست که باوجود تلاش جهانی برای بازگرداندن دوباره افغانستان به مسیر توسعه‌ه انسانی و صرف هزینه‌های سرسام‌آور در طول دو دهه اخیر و با وجود سنگینی بار بازسازی بر دوش مردم، این سرزمین همچنان با رنج‌های عمیق و کاستی‌های فراوان روبه‌رو است. باوجود تمامی کاستی‌های داخلی و خارجی پس از گذر از حاکمیت سیاه طالبان، بارقه‌های امید فراوانی برای زنان افغانستان به وجود آمد؛ بارقه‌هایی که با وجود سخت‌کوشی و همت والای زنان آن به ارزش‌های ماندگاری تبدیل شد؛ ارزش‌هایی که حتی برای زنان منطقه نیز نوبدبخش ضرورت بر تغییراتی است که می‌توان با اهتمام و پایداری بدان دست یافت.» در بخش دیگری از آنان با اشاره به تجربیات سخت زنان در این سال‌ها آمده است: «زنان مصمم و شجاع

اتفاق

جونپور در میان محبوب‌ترین چهره‌های جمهوری خواه قرار دارد. در این نظرسنجی که مؤسسه فاینریزولی اند اسوشیتیدس انجام داده، پسر رئیس جمهوری پیشین در رده محبوب‌ترین چهره‌های جمهوری خواه مطرح شده در نظرسنجی قرار گرفته است. ران دسانتیس، فرماندار فلوریدا با اختلاف اندکی در رتبه دوم ایستاد.

فیلیپین در یک سخنرانی سراسری گفت: خطاب به کسانی که واکنس را نمی‌خواهند؛ برای من اهمیتی ندارد، شما ممکن است هر لحظه بمیرید. او همچنین اضافه کرد خواستار آن است که پلیس تحرك کسانی که واکنس‌های کروناویروس را رد می‌کنند، محدود کند و به آنها گفت: از خانه خود خارج نشوید.

وزن دوباره او می‌دهد. در این تصاویر رهبر کره شمالی درحال دست‌تکان دادن برای جمعی از افسران مشتاق ارتش کشورش نشان داده می‌شود و به نظر می‌رسد از ناحیه کمر و صورت وزن بیشتری از دست داده و لباسش که به سبک «مانو» است، به نظر کمی شل می‌رسید.

بزند جایزه صددلاری دریافت می‌کند. طبق دستور جو بایدن ایالت‌های مختلف اجازه خواهند داشت تا از محل بودجه مبارزه با کرونا مردم را به تزریق واکنس تشویق کنند. این بودجه هزار و ۹۰۰ میلیارد دلاری را کنگره آمریکا در آغاز ورود بایدن به کاخ سفید تصویب کرد.

تیم دوچرخه‌سواری آلمان از دهکده بازی‌ها اخراج شده است. دلیل این امر اظهارات نژادپرستانه موستر ذکر شده است. موستر در جریان یک مسابقه یکی از دوچرخه‌سواران تیم آلمان را ترغیب به سبقت‌گرفتن از دو رقیب آفریقایی خود کرده و خطاب به او چندین بار فریاد زده بود: «از شترسوارها جلو بزن!».

است. او پس از عذرخواهی بابت خنده‌هایش در بازدید از مناطق سیزده‌هالا بابت یک سرقت ادبی عذرخواهی کرده است. نامزد حزب محافظه‌کار دموکرات مسیحی برای مقام صدراعظم آلمان از اینکه در کتابی که در سال ۲۰۰۹ درباره مهاجرت نوشته بود، به منبع مورداستفاده‌اش اشاره نکرده است، عذرخواهی کرد.